

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-134-17

Druk nr 1965

Warszawa, 24 października 2017 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz niektórych innych ustaw z projektem aktu wykonawczego.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rozwoju i Finansów.

Z poważaniem

(-) Beata Szydło

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2015 r. poz. 1052 i 1854 oraz z 2016 r. poz. 2260) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego poręczeń i gwarancji w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych.”;
- 2) w art. 2 w ust. 1 w pkt 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„poręczeniach lub gwarancjach udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego – należy przez to rozumieć poręczenia lub gwarancje udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych.”;
- 3) rozdział 8a otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 8a

Poręczenia i gwarancje udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych oraz funkcjonowanie Krajowego Funduszu Gwarancyjnego

Art. 34a. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielać, we własnym imieniu i na własny rachunek, poręczeń lub gwarancji w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, zwanych dalej „programami rządowymi”, obejmujących w szczególności projekty:

- 1) realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz międzynarodowych instytucji finansowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1876),

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz ustawę z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

- 2) infrastrukturalne,
- 3) związane z rozwojem sektora mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców

– w tym realizowane z wykorzystaniem środków publicznych.

2. Poręczenie lub gwarancja, o których mowa w ust. 1, mogą stanowić pomoc publiczną lub pomoc *de minimis*.

3. W ramach programów rządowych Bank Gospodarstwa Krajowego może obejmować, nabywać lub zbywać akcje (udziały) podmiotów udzielających poręczeń lub gwarancji za zobowiązania mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także organizacji pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 60, 573 i 1909) oraz obejmować lub zbywać akcje (udziały) we współtworzonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego podmiotach mających udzielać poręczeń lub gwarancji za zobowiązania mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także organizacji pożytku publicznego.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki oraz tryb udzielania w ramach programów rządowych w formie poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego:

- 1) pomocy publicznej,
- 2) pomocy *de minimis*

– uwzględniając konieczność realizacji celów określonych w programach rządowych oraz efektywnego i skutecznego wykorzystania poszczególnych rodzajów pomocy, a także zapewnienia przejrzystości udzielania tej pomocy i jej zgodności z rynkiem wewnętrznym.

Art. 34b. Do poręczenia i gwarancji stosuje się odpowiednio art. 2b ust. 1 i art. 8.

Art. 34c. Minister właściwy do spraw finansów publicznych zawiera z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę, która określa w szczególności:

- 1) szczegółowe warunki i tryb udzielania poręczeń i gwarancji;
- 2) wysokość, warunki i tryb pobierania opłat prowizyjnych z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji;
- 3) warunki i terminy przekazywania środków, o których mowa w art. 34g ust. 3 pkt 5.

Art. 34d. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych półroczne informacje o udzielonych poręczeniach i gwarancjach.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są przekazywane w terminie 90 dni po upływie półrocza.

Art. 34e. W celu realizacji programów rządowych minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje środki na zwiększenie funduszu statutowego Banku Gospodarstwa Krajowego, mając na względzie konieczność pokrycia ryzyka działalności bankowej ponoszonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego w związku z realizacją tych programów.

Art. 34f. 1. W związku z realizacją programów rządowych Bank Gospodarstwa Krajowego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, przygotowuje roczny plan finansowy, odrębnie dla każdego programu rządowego.

2. Plan finansowy określa w szczególności:

- 1) łączną kwotę, do wysokości której Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielać poręczeń i gwarancji;
- 2) przewidywaną kwotę kosztów i wydatków wynikających z udzielanych poręczeń i gwarancji;
- 3) planowaną kwotę zaangażowania Banku Gospodarstwa Krajowego w akcje (udziały) podmiotów, o których mowa w art. 34a ust. 3, o ile dany program przewiduje takie zaangażowanie;
- 4) przewidywaną kwotę wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

Art. 34g. 1. W Banku Gospodarstwa Krajowego działa Krajowy Fundusz Gwarancyjny, zwany dalej „Funduszem”.

2. Środki Funduszu przeznacza się na pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem poręczeń i gwarancji, w tym wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji stanowiących pomoc publiczną lub pomoc *de minimis*, na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

3. Środki Funduszu pochodzą z:

- 1) środków finansowych, o których mowa w art. 29 ust. 4a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 1460, 1475 i ...);

- 2) opłat prowizyjnych za poręczenia i gwarancje finansowane ze środków Funduszu;
- 3) wpływów z tytułu odzyskanych kwot zapłaconych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w wykonaniu umowy poręczenia lub gwarancji finansowanej ze środków Funduszu;
- 4) odsetek z tytułu oprocentowania środków Funduszu;
- 5) środków z budżetu państwa przekazywanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów i wydatków, o których mowa w ust. 2, i które nie znajdują pokrycia ze środków, o których mowa w pkt 1–4 oraz 6–8;
- 6) środków z tytułu zbycia akcji (udziałów), o których mowa w art. 34a ust. 3;
- 7) darowizn i zapisów;
- 8) wpływów z innych tytułów.

Art. 34h. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego:

- 1) sporządza dla Funduszu odrębny bilans, rachunek zysków i strat oraz pozycji pozabilansowych;
- 2) wyodrębnia plan finansowy Funduszu w planie finansowym Banku Gospodarstwa Krajowego.

2. Plan finansowy Funduszu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jest opracowywany przez Bank Gospodarstwa Krajowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki, w terminie do dnia 15 czerwca roku poprzedzającego rok, w którym plan finansowy Funduszu ma obowiązywać.

3. Plan finansowy Funduszu określa w szczególności:

- 1) łączną kwotę, do wysokości której Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielać poręczeń i gwarancji stanowiących pomoc publiczną lub pomoc *de minimis*;
- 2) przewidywane koszty i wydatki wynikające z udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego poręczeń i gwarancji stanowiących pomoc publiczną lub pomoc *de minimis*;
- 3) przewidywaną kwotę wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji stanowiących pomoc publiczną lub pomoc *de minimis*;
- 4) przewidywaną wysokość zasilenia Funduszu z poszczególnych źródeł.

4. Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje ministrom, o których mowa w ust. 2, półroczne informacje o realizacji planu finansowego Funduszu w terminie 90 dni po upływie półrocza.”;

4) art. 45 otrzymuje brzmienie:

„Art. 45. Minister właściwy do spraw finansów publicznych prowadzi ewidencję należności i zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1843) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Do podstawowych celów działalności BGK, w zakresie określonym ustawą oraz odrębnymi przepisami, należy wspieranie polityki gospodarczej Rady Ministrów, rządowych programów społeczno-gospodarczych, w tym poręczeniowo-gwarancyjnych, oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego, obejmujących w szczególności projekty.”,

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) związane z rozwojem sektora mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców”;

2) w art. 5 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) prowadzenie – bezpośrednio lub pośrednio – działalności gwarancyjnej lub poręczeniowej w ramach realizacji rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych lub w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa na podstawie ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, w szczególności dla sektora mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców;”.

Art. 3. W ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 1460 i 1475) w art. 29 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Środki finansowe, o których mowa w ust. 2 pkt 1, wykorzystywane na działalność poręczeniową lub gwarancyjną na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 9a ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre

osoby prawne (Dz. U. z 2015 r. poz. 1052 i 1854, z 2016 r. poz. 2260 oraz z 2017 r. poz. ...), po okresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zostają przekazane na pokrycie kosztów i wydatków, o których mowa w art. 34g ust. 2 tej ustawy, z zastrzeżeniem art. 45 rozporządzenia ogólnego.”.

Art. 4. 1. Do poręczeń i gwarancji udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w związku z realizacją programów rządowych od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia 30 czerwca 2018 r. stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do poręczeń i gwarancji udzielonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w związku z realizacją programów rządowych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje Bankowi Gospodarstwa Krajowego środki na pokrycie kosztów i wydatków, w tym wypłat, związanych z poręczeniami i gwarancjami, o których mowa w ust. 1 i 2, w ramach których Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*.

4. Warunki i terminy przekazywania środków, o których mowa w ust. 3, określa umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

5. Przewidywaną kwotę kosztów i wydatków, o których mowa w ust. 3, wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji, oraz przewidywaną kwotę wypłat z tytułu tych poręczeń i gwarancji wyodrębnia się w planie finansowym, o którym mowa w art. 34f ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 5. Do przekazywania przez Bank Gospodarstwa Krajowego informacji, o których mowa w art. 34d ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dotyczących drugiego półrocza 2017 r. oraz pierwszego półrocza 2018 r., stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 6. Plan finansowy Krajowego Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w art. 34h ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w pierwszym roku funkcjonowania Krajowego Funduszu Gwarancyjnego opracowuje się:

- 1) zgodnie z art. 34h ust. 2 i 3 tej ustawy;
- 2) najpóźniej w dniu zawarcia umowy, o której mowa w art. 34c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie później jednak niż do dnia 30 czerwca 2018 r.

Art. 7. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 34a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 34a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 2018 r.

Art. 8. 1. W Banku Gospodarstwa Krajowego tworzy się Krajowy Fundusz Gwarancyjny.

2. W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy obniża się fundusz statutowy Banku Gospodarstwa Krajowego o kwotę w wysokości 900 000 000 zł, przez wpłatę tej kwoty na zasilenie Krajowego Funduszu Gwarancyjnego.

3. Do obniżenia funduszu statutowego, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się art. 5c ustawy zmienianej w art. 2.

4. Do obniżenia funduszu statutowego, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się wymogu uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 77 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.²⁾).

Art. 9. Środki finansowe pochodzące z wkładów wniesionych w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007–2013 do instrumentów inżynierii finansowej, wdrażanych na podstawie art. 44 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 25, z późn. zm.³⁾), których wyłącznym dysponentem jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, wykorzystywane na działalność poręczeniową i gwarancyjną na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 9a ustawy zmienianej

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 208 z 02.08.2013, str. 68, Dz. Urz. UE L 321 z 30.11.2013, str. 6, Dz. Urz. UE L 165 z 04.06.2014, str. 31, Dz. Urz. UE L 11 z 17.01.2015, str. 37, Dz. Urz. UE L 143 z 09.06.2015, str. 7, Dz. Urz. UE L 328 z 12.12.2015, str. 108, Dz. Urz. UE L 151 z 08.06.2016, str. 4, Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 153, Dz. Urz. UE L 336 z 10.12.2016, str. 36, Dz. Urz. UE L 20 z 25.01.2017, str. 4 oraz Dz. Urz. UE L 144 z 07.06.2017, str. 14.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 239 z 01.09.2006, str. 248, Dz. Urz. UE L 411 z 30.12.2006, str. 6, Dz. Urz. UE L 145 z 07.06.2007, str. 38, Dz. Urz. UE L 301 z 12.11.2008, str. 40, Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, str. 19, Dz. Urz. UE L 25 z 29.01.2009, str. 1, Dz. Urz. UE L 94 z 08.04.2009, str. 10, Dz. Urz. UE L 158 z 24.06.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 337 z 20.12.2011, str. 1 i 5, Dz. Urz. UE L 112 z 24.04.2012, str. 52, Dz. Urz. UE L 133 z 23.05.2012, str. 1 i Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 253, 256 i 320.

w art. 1, po wykonaniu zobowiązań wynikających z zawartych umów o dofinansowanie w zakresie ich wykorzystania zgodnie z art. 78 ust. 7 tego rozporządzenia, niezaangażowane w ramach umów z odbiorcami wsparcia udzielanego przez instrumenty inżynierii finansowej oraz środki zwracane przez tych odbiorców do instrumentów inżynierii finansowej, zostaną przekazane na pokrycie kosztów i wydatków, o których mowa w art. 34g ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

UZASADNIENIE

Proponowana nowelizacja ma na celu stworzenie ram prawnych dla realizacji dwóch projektów strategicznych przewidzianych w Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), przyjętej uchwałą Rady Ministrów z 14 lutego 2017 r. (dalej „SOR”). W obszarze „Kapitał dla rozwoju” w punkcie dotyczącym systemu współdzielenia ryzyka dla małych i średnich przedsiębiorców (dalej „MŚP”) jest mowa o uruchomieniu środków finansowych polskich przedsiębiorstw ulokowanych w depozytach bankowych przez przejęcie od nich części ryzyka inwestycyjnego. Wprowadzony ma zostać trwały, systemowy instrument wsparcia rozwoju MŚP przy wykorzystaniu poręczeń i gwarancji spłaty kredytów, oparty na Krajowym Funduszu Gwarancyjnym (dalej „KFG”) oraz Funduszu Gwarancyjnym w Programie Operacyjnym Inteligentny Rozwój (dalej „FG POIR”). Zgodnie z SOR oferta powszechnie dostępnych poręczeń i gwarancji dla MŚP z jednej strony uruchomi zasoby finansowe polskich firm i zmotywuje je do inwestowania, a z drugiej zwiększy efektywność wykorzystania środków unijnych.

Wśród podstawowych źródeł finansowania założeń SOR wymieniono poręczenia i gwarancje, które będą udzielane w ramach jednolitego systemu obsługiwanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego (dalej „BGK”) i które zgodnie z SOR mobilizują prywatne środki na cele rozwojowe sektora MŚP w największym stopniu w porównaniu do innych instrumentów, takich jak pożyczki czy inwestycje kapitałowe.

W celu realizacji powyżej przedstawionych zamierzeń proponuje się utworzenie KFG w BGK. Proponowana zmiana modyfikuje stan istniejący, opisany obecnie w rozdziale 8a ustawy z dnia 8 maja 1997 r. *o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1052, z późn. zm.) (dalej „ustawa o poręczeniach i gwarancjach”). Zgodnie z przepisami wspomnianego rozdziału 8a, BGK udziela poręczeń i gwarancji w ramach programów rządowych, w szczególności na podstawie programu „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji BGK”. Najważniejszym komponentem programu gwarancyjnego BGK jest portfelowa linia gwarancyjna *de minimis*, w ramach której BGK udzielił od marca 2013 r. do dnia 31 lipca 2017 r. gwarancji na kwotę ok. 40,95 mld zł. Gwarancje te wygenerowały finansowanie kredytowe dla ponad 128 tys. MŚP na kwotę ok. 72,74 mld zł. Gwarancje *de minimis* zostały uruchomione

w 2013 r. jako doraźny instrument interwencji zapobiegający spowolnieniu gospodarczemu. Program zaplanowany pierwotnie do końca 2013 r. był przedłużany na mocy kolejnych rozporządzeń ministra właściwego do spraw finansów publicznych i aktualnie obowiązuje do dnia 31 grudnia 2017 r. Zgodnie z art. 34d ust. 1a ustawy o poręczeniach i gwarancjach, w związku z realizacją programów rządowych polegających na udzielaniu przez BGK m.in. pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*, minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje BGK środki na pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem poręczeń i gwarancji, w tym wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

Określony w ww. sposób system finansowania gwarancji *de minimis* wskazuje na środki przekazywane przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych jako główne źródło finansowania kosztów i wydatków związanych z programem tych gwarancji. W okresie od marca 2013 r. do dnia 15 sierpnia 2017 r. wydatki budżetowe poniesione na ten cel wyniosły ok. 882,5 mln zł.

Proponowane zmiany ustawowe zmierzają do tego, aby:

- zamiast programu udzielania gwarancji *de minimis* odnawianego kolejnymi rozporządzeniami ministra właściwego do spraw finansów publicznych pojawił się system zapewniający przedsiębiorcom trwały, stabilny dostęp do preferencyjnych gwarancji, umożliwiający planowanie wykorzystania instrumentów gwarancyjnych w strategicznej perspektywie, przy jednoczesnym utrzymaniu wolumenu udzielanych gwarancji na poziomie zbliżonym do lat ubiegłych (ok. 9 mld zł),
- zamiast budżetowego finansowania całości wydatków i kosztów z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji stanowiących pomoc publiczną lub pomoc *de minimis* stworzony został montaż finansowy środków uwolnionych z instrumentów finansowych programów operacyjnych szczebla centralnego obecnej i minionej perspektywy finansowej Unii Europejskiej, środków realokowanych z kapitałów BGK oraz ewentualnej, dobrowolnej partycypacji interesariuszy w dowolnym przedziale czasowym, przy czym budżet pełniłby rolę wspomagającą.

Dla zapewnienia spójności i przejrzystości zmian ustawowych proponuje się nadanie nowej treści Rozdziałowi 8a ustawy o poręczeniach i gwarancjach. Z uwagi na wprowadzenie do systemu poręczeń i gwarancji KFG zmieniono tytuł Rozdziału 8a na „Poręczenia i gwarancje udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach

rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych oraz funkcjonowanie Krajowego Funduszu Gwarancyjnego”.

Możliwość udzielania przez BGK poręczeń lub gwarancji w ramach programów rządowych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego została wprowadzona ustawą z dnia 2 kwietnia 2009 r. *o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 545).

Znowelizowany art. 34a definiuje działalność poręczeniowo-gwarancyjną BGK w ramach programów rządowych. Zgodnie z ust. 1 tego artykułu BGK może udzielać, we własnym imieniu i na własny rachunek, poręczeń i gwarancji w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, zwanych dalej „programami rządowymi”, które obejmują w szczególności projekty:

- 1) realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz międzynarodowych instytucji finansowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – *Prawo bankowe* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1876),
 - 2) infrastrukturalne,
 - 3) związane z rozwojem sektora mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców
- w tym realizowane z wykorzystaniem środków publicznych.

W stosunku do obecnego brzmienia tego przepisu wprowadzono następujące zmiany:

- pojęcie „rządowych programów społeczno-gospodarczych (...)” zastąpiono pojęciem „rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych”, która to zmiana ma na celu uściślenie rozumienia tego pojęcia. Obecnie takim programem jest program „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”. Zmiana ta ma na celu także odróżnienie tak zdefiniowanego programu rządowego od programów, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1376, z późn. zm.),
- w związku z faktem, iż od początku obowiązywania tych przepisów nie powstał żaden program samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego, przewidujący udzielanie poręczeń i gwarancji przez BGK, podjęto decyzję o rezygnacji z zapisów ich dotyczących,

- uzupełniono ust. 1 pkt 1 o projekty realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z międzynarodowych instytucji finansowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – *Prawo bankowe* tak, aby zachowana była tożsamość pojęć z analogicznym przepisem art. 4 pkt 1 ustawy *o Banku Gospodarstwa Krajowego* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1843).

Zgodnie z ust. 2 w art. 34a w nowym brzmieniu poręczenie lub gwarancja może stanowić pomoc publiczną lub pomoc *de minimis*, zaś szczegółowe warunki i tryb udzielania takich poręczeń i gwarancji regulowane będą w rozporządzeniach ministra właściwego do spraw finansów publicznych (art. 34a ust. 4).

W art. 34a ust. 3 zachowana została możliwość obejmowania przez BGK akcji/udziałów w podmiotach udzielających poręczeń lub gwarancji za zobowiązania mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także organizacji pożytku publicznego, w tym w podmiotach współtworzonych przez BGK (dotyczy to m.in. regionalnych i lokalnych funduszy poręczeniowych). W ustępie tym dodano również możliwość zbywania akcji/udziałów w celu wyraźnego umożliwienia BGK dokonywania takich czynności oraz wskazania źródła finansowania KFG.

W art. 34b określono, iż do poręczeń i gwarancji udzielanych przez BGK stosuje się odpowiednio art. 2b ust. 1 i art. 8 ustawy o poręczeniach i gwarancjach, co oznacza, iż muszą być one terminowe i udzielane do kwoty z góry oznaczonej, a warunkiem ich udzielenia jest ustanowienie przez kredytobiorcę zabezpieczenia na rzecz BGK, na wypadek roszczeń wynikających z tytułu wykonania obowiązków poręczyciela lub gwaranta.

Art. 34c nakłada na ministra właściwego do spraw finansów publicznych obowiązek zawarcia umowy z BGK, która określi szczegółowe warunki i tryb udzielania poręczeń/gwarancji, wysokość, warunki i tryb pobierania opłat prowizyjnych z tytułu udzielonych poręczeń/gwarancji oraz warunki i terminy przekazywania wpłat z budżetu państwa na KFG.

Art. 34d nakłada na BGK obowiązek przekazywania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych półrocznych informacji o udzielonych poręczeniach i gwarancjach oraz określa termin ich przekazywania dostosowany do specyfiki portfelowych linii gwarancyjnych, dla których BGK musi najpierw pozyskać dane z banków kredytujących, aby możliwe było ich zagregowanie i opracowanie

ww. informacji. Również rezygnacja z odwołania się do odpowiedniego stosowania art. 34 ustawy o poręczeniach i gwarancjach określającego elementy jakie powinny zawierać półroczne informacje o udzielonych poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez BGK w ramach programów rządowych wynika z ich specyfiki, która jest inna niż indywidualnych gwarancji udzielanych przez osoby prawne. Informacje półroczne przekazywane przez BGK będą uwzględniać charakter poszczególnych instrumentów poręczeniowo-gwarancyjnych oferowanych przez BGK, w szczególności inny charakter gwarancji portfelowych oraz możliwe zmiany w ich funkcjonowaniu. Jednocześnie odstąpiono od regulowania w ustawie zakresu informacji, jakie sprawozdania takie powinny zawierać, z uwagi na dotychczasowe doświadczenia, z których wynika konieczność zachowania elastyczności w zakresie obowiązków informacyjnych, w związku ze zmieniającymi się warunkami udzielania poręczeń i gwarancji, co wynika ze zmieniającego się zapotrzebowania na instrumenty wsparcia. Kwestie te ureguje umowa zawierana między ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a BGK.

Zgodnie z art. 34e minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje środki na zwiększenie funduszu statutowego BGK w związku z realizacją programów rządowych.

Dla działalności poręczeniowo-gwarancyjnej w ramach programów rządowych BGK w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych przygotowuje plan finansowy (art. 34f).

Na mocy art. 34g ust. 1 w BGK działa KFG, którego środki będą służyły finansowaniu kosztów i wydatków związanych z udzielaniem przez BGK poręczeń i gwarancji, w tym stanowiących pomoc publiczną lub pomoc *de minimis* (art. 34g ust. 2).

W ust. 3 w art. 34g określono źródła finansowania KFG, którymi będą m.in. określone w pkt 1 środki unijne po ich wykorzystaniu w formie instrumentów finansowych dla perspektywy UE 2014–2020 lub w formie instrumentów inżynierii finansowej dla perspektywy UE 2007–2013. Dotyczy to instrumentów wdrażanych na szczeblu centralnym. Proponowana równolegle nowelizacja ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1460, z późn. zm.) oraz art. 9 ustawy nowelizującej ustawę o poręczeniach i gwarancjach wprowadza zasadę

systemową, iż środki te, uwolnione z programów poręczeniowo-gwarancyjnych, kierowane będą do KFG.

Regulacja ta jest zgodna zarówno z przepisami unijnymi (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320)), jak i prawem krajowym (art. 29 ustawy *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020*). Tworzy się w ten sposób pozabudżetową formę zasilania KFG, co przyniesie oszczędności budżetowi państwa i będzie stanowić racjonalną formę zagospodarowania środków pozostających w kraju po ich certyfikacji w procedurze rozliczania programów operacyjnych. Ich wykorzystanie w formie poręczeń/gwarancji przyniesie najwyższy współczynnik dźwigni finansowej, niedostępny dla innych form wsparcia. Zakłada się, że środki te będą pochodziły z programów operacyjnych szczebla centralnego.

Kolejne źródła finansowania KFG to:

- opłaty prowizyjne oraz wpływy z tytułu odzyskanych kwot zapłaconych przez BGK w wykonaniu umowy poręczenia lub gwarancji finansowanej środkami KFG. W przypadku poręczeń/gwarancji stanowiących pomoc publiczną lub pomoc *de minimis* wysokość opłat prowizyjnych skalkulowana będzie na poziomie preferencyjnym, nie pokrywającym w całości wydatków na finansowanie programu poręczeń/gwarancji, co stanowi z jednej strony formę wsparcia dla przedsiębiorców, z drugiej zaś strony formę pomocy państwa, podlegającą regulacjom unijnym dotyczącym pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*,
- odsetki z tytułu oprocentowania środków KFG,
- środki zlikwidowanych funduszy poręczeniowych: Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych oraz Funduszu Poręczeń Unijnych, znajdujących się aktualnie na funduszu statutowym BGK, przekazywanych na podstawie art. 8 projektowanej ustawy,

- wpłaty z budżetu państwa, które zapewnią płynność funduszu,
- darowizny, zapisy oraz wpływy z innych tytułów przychodowych, określonych ogólnie, co zapewni elastyczność w kształtowaniu przyszłych przychodów KFG i efektywność montażu finansowego,
- środki z tytułu zbycia akcji (udziałów), o których mowa w art. 34a ust. 3.

Tak skonstruowany system zasilania KFG zapewnia stały dopływ środków, a budżet państwa zapewnia pełne wywiązywanie się BGK ze zobowiązań gwarancyjnych, również w przypadku, gdyby pozabudżetowe źródła finansowania okazały się niewystarczające.

W art. 34h określono obowiązek i tryb opracowania oraz elementy składowe planu finansowego KFG.

Ustawa o poręczeniach i gwarancjach w art. 45 pkt 1 nakłada na ministra właściwego do spraw finansów publicznych obowiązek prowadzenia ewidencji należności i zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji. Rozwiązanie takie zostanie w projekcie utrzymane, niemniej brak jest uzasadnienia dla dalszego prowadzenia przez tego ministra także ewidencji poręczeń i gwarancji udzielanych przez państwowe osoby prawne oraz BGK (co obecnie przewiduje art. 45 pkt 2 i 3 tej ustawy). Podmioty te zgodnie z art. 34 i art. 34d zobowiązane są do przekazywania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych informacji o prowadzonej działalności poręczeniowo-gwarancyjnej. Pozyskane od ww. podmiotów dane pozwalają na sprawowanie właściwego nadzoru nad ich działalnością w omawianym zakresie oraz sporządzenie i przekazywanie Sejmowi przez Radę Ministrów, zgodnie z art. 46 ustawy, corocznej informacji o poręczeniach i gwarancjach udzielonych przez te podmioty.

W art. 2 noweli wprowadzana są zmiany art. 4 oraz art. 5 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1843). Zmiany te mają na celu dostosowanie zastosowanej tam terminologii (odnoszącej się do programów rządowych) do wprowadzanej w rozdziale 8a ustawy o poręczeniach i gwarancjach (w której jest mowa o rządowych programach poręczeniowo-gwarancyjnych).

Ponadto projektowana ustawa w art. 3 nowelizuje ustawę z dnia 11 lipca 2014 r. *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych*

w perspektywie finansowej 2014–2020. W art. 29, dotyczącym postępowania ze środkami przypisanymi do wkładów finansowych na instrumenty gwarancyjne w programach operacyjnych, realizowanych na szczeblu krajowym, wprowadza się w nowym ustępie 4a obowiązek kierowania środków pozostałych po wykonaniu zobowiązań z umów o dofinansowanie, wykorzystywanych na działalność poręczeniową lub gwarancyjną na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do KFG. Operacja ta odbywałaby się za pośrednictwem rachunku wskazanego przez właściwą instytucję, zgodnie z ust. 1 tego artykułu. Dotyczyłoby to zarówno środków uwolnionych w okresie ośmiu lat po okresie kwalifikowalności, jak i środków po tym okresie. Na podstawie ust. 4 wymagane jest porozumienie dysponenta środków (właściwej instytucji zarządzającej) z BGK.

Analogiczny mechanizm przewidziano dla środków pochodzących z rozliczonych instrumentów finansowych perspektywy finansowej 2007–2013. W tym celu w ustawie nowelizującej wprowadza się art. 9 zawierający odpowiednie postanowienia. BGK dysponuje doświadczeniem jako podmiot wdrażający programy poręczeniowo-gwarancyjne w programach operacyjnych realizowanych na szczeblu centralnym. Zrealizowane przez BGK projekty to Fundusz Gwarancyjny Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (dalej „FG POIG”) oraz instrumenty inżynierii finansowej Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej. Istnieje obecnie możliwość skierowania na rachunek KFG kwoty środków pozostałych po zrealizowaniu zobowiązań gwarancyjnych FG POIG – instrumentu realizowanego z sukcesem przez BGK w okresie od stycznia 2016 r. do końca stycznia 2017 r. Alokacja na ten cel wynosiła 250 mln zł. Istnieje ponadto możliwość wykorzystania na zasilenie KFG niewydatkowanych środków pomocy międzynarodowej – Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy będących w dyspozycji BGK, jako źródło finansowania gwarancji *de minimis*.

Ponadto BGK zawarł umowę o dofinansowaniu nowego programu FG POIR, dla którego alokacja wynosi 525 mln zł. Środki te potencjalnie mogą zasilać KFG w dalszej perspektywie po roku 2023.

Uwzględniając powyższe oszacowano, iż w latach 2018–2028 łączne wydatki budżetowe wynikające z konieczności zasilania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych rachunku KFG wynieść mogą 2,2 mld zł, przy czym pierwsze

wydatki mogłyby się pojawić dopiero w roku 2023. Należy jednocześnie zauważyć, iż w związku z gwarancjami udzielanymi przez BGK z udziałem środków KFG wydatki budżetu nie będą wyższe niż wydatki budżetu państwa przeznaczone obecnie na realizację programu udzielania przez BGK gwarancji *de minimis*.

W pierwszych bowiem latach funkcjonowania KFG wszelkie zobowiązania KFG byłyby pokrywane środkami wynikającymi z kapitału uzyskanego z obniżenia kapitału BGK oraz środkami pochodzącymi z instrumentów finansowych minionej perspektywy finansowej. Dla oszacowania wydatków budżetowych przyjęto konserwatywnie współczynnik szkodowości programu na poziomie 6,2%, taki jaki pierwotnie zakładano dla gwarancji *de minimis* udzielanych od 2013 r. Należy jednak zauważyć, iż z uwagi na charakter zobowiązań kredytowych objętych gwarancjami udzielanymi z KFG (w większości kredyty obrotowe 1–2 letnie), tj. w szczególności trudny do oszacowania termin wypłat z gwarancji (możliwa jest restrukturyzacja zadłużenia i odpowiednie przesunięcie terminów, trudne do przewidzenia w czasie upadłości dłużników), trudne do oszacowania: termin i kwoty odzysków w procesach windykacyjnych etc., należy spodziewać się, iż przypisane na poszczególne lata wydatki w praktyce będą ulegały przesunięciom – część z nich może zapaść wcześniej, inne później. Wskazuje na to dotychczasowe doświadczenie w obsłudze gwarancji *de minimis* udzielanych przez BGK. Zobowiązanie gwarancyjne jest zobowiązaniem abstrakcyjnym, płatnym na pierwsze żądanie, z którego gwarant nie może się wycofać. Dotychczas obowiązująca ustawa wprowadziła już możliwość udzielania przez BGK gwarancji w formule pomocy *de minimis*, nie ograniczając w czasie ani kwotowo możliwości ich udzielania. To kolejnymi rozporządzeniami Ministra Finansów były przedłużane terminy dostępności tych gwarancji. W przypadku niewprowadzenia projektowanej zmiany ustawy o poręczeniach i gwarancjach w życie, oczekiwane byłoby dalsze przedłużanie programu gwarancji *de minimis* przez zmianę rozporządzenia Ministra Finansów. W praktyce oznaczałoby to jednak wyższe wydatki budżetu państwa w poszczególnych latach, tj. łącznie w latach 2018–2028 w kwocie ok. 1,6 mld zł, gdyż budżet państwa stanowiłby zasadnicze źródło finansowania programu. Zaś projektowana zmiana ustawy zmierza do zastąpienia dotychczasowego systemu, opartego w przeważającym stopniu na środkach budżetowych, na system mieszany, ze znacznym wykorzystaniem pozabudżetowych środków finansowych.

Należy zauważyć, że w związku z projektowaną nowelizacją, która proponuje utworzenie KFG w BGK, wydatki KFG objęte zostaną zakresem stabilizującej reguły wydatkowej (dalej „SRW”), na podstawie art.112aa *ustawy o finansach publicznych*.

Mając na uwadze powyższe, ewentualna realizacja dodatkowych wydatków może zmniejszać przestrzeń na realizację innych wydatków objętych SRW, co implikowałoby konieczność repriorytetyzacji (ograniczenia) innych wydatków objętych zakresem reguły lub zapewnienia odpowiedniego poziomu dodatkowych dochodów w zakresie podatków lub składek na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu ESA2010.

W roku 2018 przewidziany jest przegląd programów operacyjnych. Należy przewidywać, że w wyniku wspomnianego przeglądu BGK powierzona zostanie misja wdrażania nowych instrumentów gwarancyjnych. SOR wskazuje na gwarancje jako na istotne źródło finansowania jej celów: „Efektywnym instrumentem wspierającym sektor MŚP są również gwarancje, które będą udzielane w ramach jednolitego systemu obsługiwanego przez BGK”.

Projekty te oraz inne instrumenty gwarancyjne stworzone w przyszłości, dzięki proponowanej nowelizacji, będą mogły stanowić systemowe, pozabudżetowe źródło zasilania gwarancji dla MŚP funkcjonującego na szczeblu krajowym – programu gwarancji *de minimis* w nowej formie. W ten sposób będzie mógł zaistnieć mechanizm wykorzystywania środków unijnych na tworzenie trwałych mechanizmów wsparcia, funkcjonujących także po zakończeniu obecnej perspektywy finansowej.

Dotychczasowe doświadczenia oraz ostrożne planowanie wskazują na to, że w odniesieniu do środków, które potencjalnie zasilą KFG można oczekiwać, że finansowanie w postaci kredytów uruchomionych dzięki gwarancjom osiągnie 40-krotność wkładu do KFG. Jest to wskaźnik nieosiągalny dla innych instrumentów finansowych.

W art. 8 ust. 2 projektowanej ustawy określono dodatkowe źródło zasilania KFG przez realokowanie części funduszu statutowego BGK w wysokości 900 mln zł do KFG.

Należy zauważyć, iż w roku 2009 kwota ok. 1,3 mld zł, stanowiąca aktywa funkcjonujących wówczas w BGK funduszy poręczeniowych: Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych oraz Funduszu Poręczeń Unijnych została przekazana na zasilenie funduszy własnych BGK w wyniku likwidacji tych funduszy na mocy ustawy o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach. Środki te są do tej pory odrębnie

ewidencjonowane, a przychody z lokat tych środków są zwolnione z podatku CIT, ponieważ ich przeznaczeniem jest finansowanie realizacji programów rządowych, w tym poręczeń i gwarancji. Aktualnie proponuje się stworzenie podstawy prawnej umożliwiającej zasilenie KFG kwotą 900 mln zł, pozostającą po oszacowaniu i wydzieleniu niezbędnej rezerwy na pokrycie przyszłych zobowiązań poręczeniowo-gwarancyjnych.

W celu bezpośredniego zasilenia KFG ww. środkami z funduszu statutowego BGK w ust. 3 projektowanego art. 8 ustawy wyłączono stosowanie art. 5c ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o *Banku Gospodarstwa Krajowego*, zgodnie z którym w przypadku gdy BGK posiada fundusze własne na poziomie wyższym niż poziom, który Bank jest zobowiązany utrzymywać zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. – *Prawo bankowe* oraz wymogami ostrożnościowymi, których BGK zobowiązany jest przestrzegać, Rada Nadzorcza, na wniosek ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, może, w drodze uchwały, obniżyć fundusz statutowy. Obniżenie funduszu statutowego BGK odbywa się m.in. przez wpłatę do budżetu państwa środków pieniężnych w wysokości kwoty, o którą obniżono ten fundusz.

W art. 8 ust. 4 natomiast, analogicznie do przypadku obniżenia funduszu statutowego na podstawie ustawy o BGK, określono, iż do tej operacji nie stosuje się wymogu uzyskania zezwolenia, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.).

Prognozy BGK wskazują, że zasilenie KFG środkami z funduszu statutowego BGK nie spowoduje przekroczenia norm nadzorczych obowiązujących ten Bank.

W art. 6 określono procedurę ustalania planu finansowego KFG w pierwszym roku jego funkcjonowania.

W art. 4 projektu ustawy określono, iż w odniesieniu do poręczeń i gwarancji udzielonych przez BGK w związku z realizacją programów rządowych przed wejściem w życie proponowanej nowelizacji stosowane będą przepisy dotychczasowe. Oznacza to, iż poręczenia i gwarancje udzielane do chwili wejścia w życie ustawy będą finansowane na starych zasadach: koszty i wydatki, w tym wypłaty z tytułu gwarancji, w części niepokrytej m.in. przychodami z prowizji i z windykacji, finansowane będą

z budżetu państwa. Warunki i terminy przekazywania środków budżetowych, tak jak dotychczas, określać będzie umowa między ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a BGK. Na takich samych zasadach będą także udzielane poręczenia i gwarancje w związku z realizacją programów rządowych do dnia 30 czerwca 2018 r. (zakłada się także utrzymanie w ww. okresie w mocy dotychczasowych aktów wykonawczych dotyczących pomocy *de minimis* – nowe akty wykonawcze, wydane na podstawie art. 34a ust. 4 ustawy o poręczeniach i gwarancjach weszłyby zaś w życie z dniem 1 lipca 2018 r.). Wyznaczenie w tym zakresie daty 30 czerwca 2018 r. było uzasadnione z uwagi na konieczność zachowania ciągłości programów gwarancyjnych, a w szczególności potrzebę kontynuowania udzielania gwarancji *de minimis* bez przerwy i w sposób niezakłócający dostępu przedsiębiorców do tej ważnej formy wsparcia sektora MŚP w okresie przejściowym, między wejściem w życie znowelizowanej ustawy a wdrożeniem nowego systemu. W następstwie zmiany ustawy oraz aktów wykonawczych niezbędne będzie zawarcie nowych umów oraz uzyskanie przez BGK wydawanego przez Komisję Nadzoru Finansowego zezwolenia na podstawie art. 128b ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – *Prawo bankowe*, dotyczącego powierzenia przez BGK innym bankom oceny zdolności do spłaty zobowiązania i analizy ryzyka wypłaty zobowiązania, w związku z zamiarem udzielenia tym bankom przez BGK gwarancji portfela kredytowego.

Plan finansowy związany z realizacją programów rządowych (opracowywany odrębnie od planu KFG) zawierał będzie dane dotyczące wygasających gwarancji udzielanych na starych zasadach.

Art. 9 projektu ustawy przewiduje przekazanie środków pochodzących z wkładów wniesionych w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007–2013 do instrumentów inżynierii finansowej, wykorzystywanych na działalność poręczeniową i gwarancyjną na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców na pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem przez BGK poręczeń i gwarancji stanowiących pomoc publiczną lub pomoc *de minimis* na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, który to temat został rozwinięty powyżej.

Proponuje się wejście w życie ustawy z dniem 1 stycznia 2018 r. (art. 10 projektu ustawy).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt został udostępniony na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt nie podlega procedurze notyfikacji.

Projekt ustawy nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec administracji publicznej, nie podlega zatem obowiązkowi dokonania oceny przewidywanego wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, zgodnie z art. 103 pkt 1a ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, z późn. zm.).

Zakres regulacji nie podlega harmonizacji z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie był przedkładany organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Rozwoju</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Nowak, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Małgorzata Gać, Naczelnik Wydziału w Departamencie Gwarancji i Poręczeń Ministerstwa Finansów (22 694 35 76, Malgorzata.Gac@mf.gov.pl)</p>	<p>Data sporządzenia 10.05.2017</p> <p>Źródło: Strategia</p> <p>Nr w wykazie prac UD271</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Proponowana nowelizacja ma na celu stworzenie ram prawnych dla realizacji dwóch projektów strategicznych przewidzianych w Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR). W obszarze „Kapitał dla rozwoju”, SOR przewiduje wprowadzenie trwałego, systemowego instrumentu wsparcia rozwoju MŚP przy wykorzystaniu gwarancji spłaty kredytów, opartego na Krajowym Funduszu Gwarancyjnym. W Obszarze SOR „Małe i średnie przedsiębiorstwa” przewidziano kolejny projekt strategiczny pokrywający się z wyżej wymienionym: „Instrumenty gwarancyjne dla polskich przedsiębiorców – utworzenie nowego Systemu gwarancyjnego dla MŚP jako trwałego, systemowego instrumentu wsparcia rozwoju MŚP przy wykorzystaniu gwarancji spłaty kredytów, a tym samym zapewnienie oferty powszechnie dostępnych gwarancji wspierających rozwój przedsiębiorstw. System gwarancyjny MŚP został opisany jako element projektu strategicznego Systemu współdzielenia ryzyka dla MŚP, realizowanego w ramach Obszaru Kapitał dla Rozwoju”.

Program gwarancji *de minimis*, który od 2013 r. zapewnia sektorowi MŚP dostęp do gwarancji kredytowych finansowany jest w przeważającym stopniu w ciężar budżetu państwa (dodatkowo z wpływów z opłat prowizyjnych i dochodów z windykacji) i został zaprojektowany jako doraźne narzędzie antykrzysowe.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponuje się, aby:

- zamiast programu odnawianego corocznie decyzjami Rządu pojawił się system zapewniający przedsiębiorcom trwałą, stabilną dostępność do preferencyjnych gwarancji umożliwiający planowanie wykorzystania instrumentów gwarancyjnych w strategicznej perspektywie, a wolumen udzielanych gwarancji powinien pozostać na poziomie zbliżonym do lat ubiegłych (ok. 9 mld zł),
- zamiast budżetowego finansowania przeważającej wysokości wydatków i kosztów z tytułu udzielonych gwarancji stanowiących pomoc publiczną lub pomoc *de minimis* powstał instrument umożliwiający stworzenie montażu finansowego środków uwolnionych z instrumentów finansowych programów operacyjnych szczebla centralnego obecnej i minionej perspektywy finansowej UE, środków realokowanych z kapitałów BGK oraz ewentualnej, dobrowolnej partycypacji interesariuszy w dowolnym przedziale czasowym, przy czym budżet pełniłby rolę wspomagającą jako gwarant systemu.

Instrumentem tym byłby Krajowy Fundusz Gwarancyjny (KFG) utworzony w BGK.

Oczekiwany efekt projektu jest zatem kontynuacja programu gwarancji *de minimis* przy ograniczeniu zaangażowania budżetu państwa.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Powszechnie stosowaną formą wsparcia w państwach UE w formie poręczeń i gwarancji jest udzielanie poręczeń i gwarancji jako pomocy *de minimis* lub pomocy publicznej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy z sektora MŚP	16 mld zł – kredyty udzielone corocznie dzięki gwarancjom, 18 000 beneficjentów rocznie	Wyniki programu gwarancji <i>de minimis</i> – ekstrapolacja	Poprawa dostępu do źródeł finansowania, wzrost konkurencyjności sektora MŚP
Banki	9 mld zł – gwarancje udzielane corocznie	Wyniki programu gwarancji <i>de minimis</i> – ekstrapolacja	Zmniejszenie ryzyka związanego z kredytowaniem sektora MŚP

BGK	stanowiące ochronę przed ryzykiem kredytowym o najwyższej wiarygodności dzięki ratingowi BGK oraz wsparciu Skarbu Państwa 900 mln zł – zasilenie KFG poprzez transfer z funduszy własnych BGK	Projekcje BGK	i stworzenie w ten sposób bankom zachęt dla zwiększania akcji kredytowej. Zmniejszenie funduszy własnych w związku z utworzeniem KFG nie spowoduje przekroczenia norm nadzorczych obowiązujących BGK.
Minister właściwy do spraw finansów publicznych	Pokrywanie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem gwarancji ze środków KFG po wyczerpaniu pozabudżetowych źródeł zasilania KFG – tj. od 2023 r. w kwotach od 339,2 mln zł do 459,5 mln zł rocznie	Wyniki programu gwarancji <i>de minimis</i> – ekstrapolacja wraz z uwzględnieniem pozabudżetowych źródeł zasilania KFG: 900 mln zł z kapitałów BGK i 686,5 mln zł jako środki uwolnione z instrumentów finansowych UE	Oszczędności budżetowe w stosunku do utrzymania dotychczasowego modelu

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia, projekt został udostępniony na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Natomiast w ramach konsultacji publicznych projekt został skierowany do:

- reprezentatywnych organizacji pracodawców, w tym do: Związku Pracodawców Business Centre Club, Konfederacji „Lewiatan”, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej i Związku Rzemiosła Polskiego,
- innych podmiotów, w tym: BGK, Związku Banków Polskich (ZBP), Krajowego Stowarzyszenia Funduszy Poręczeniowych i Krajowej Grupy Poręczeniowej, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Z uwagi na planowane wejście w życie ustawy dnia 1 stycznia 2018 r. termin na zgłaszanie uwag w ramach konsultacji został skrócony z 21 do 14 dni.

W ramach uzgodnień uwagi zostały zgłoszone przez: Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS), Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Rządowe Centrum Legislacji, Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Gostyniu, ZBP oraz BGK. Większość uwag została uwzględniona. W odniesieniu do uwag nieuwzględnionych do MRPiPS, ZBP i BGK przesłano stosowne wyjaśnienia.

Przed posiedzeniem Stałego Komitetu Rady Ministrów uwagi zgłoszili: Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Prezes Prokuratury Generalnej RP. Uwagi redakcyjne zostały uwzględnione.

W odniesieniu do projektu nie zostały przeprowadzane prekonsultacje.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2017 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	<p>Przy założeniu dalszego udzielania gwarancji <i>de minimis</i> (od 2018 r.) w oparciu o obowiązujące przepisy ustawy i przy założeniu kolejnego wydłużenia rozporządzenia Ministra Finansów określającego udzielanie gwarancji <i>de minimis</i> projektowane rozwiązania nie spowodują wzrostu wydatków budżetu państwa w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów. Przewiduje się, że w związku z udzielaniem przez BGK w oparciu o środki zgromadzone na KFG gwarancji spłaty kredytów, nie pojawią się wydatki budżetowe przewyższające wydatki z budżetu państwa przeznaczane obecnie na realizację programu udzielanych przez BGK gwarancji <i>de minimis</i>.</p> <p>Do roku 2022 nie byłyby angażowane środki budżetowe w związku z udzielaniem gwarancji spłaty kredytów przez BGK ze środków KFG. Ewentualne wydatki budżetowe, które mogą się pojawić od 2023 r. (wskazane w wierszu 6 tabeli stanowiącej załącznik do OSR) planowane są w kwotach od 339,2 mln zł do 459,5 mln zł rocznie, jednakże nie będą powodowały wzrostu wydatków przeznaczonych na te zadania w stosunku do obecnie obowiązujących zasad. Kwoty te będą bowiem niższe niż obecne wydatki z budżetu państwa na pokrycie kosztów funkcjonowania programu gwarancji <i>de minimis</i> oraz wypłat z tytułu udzielonych gwarancji <i>de minimis</i> (w ustawie budżetowej na rok 2017 na realizację programu gwarancji <i>de minimis</i> zostało przewidziane 701,2 mln zł).</p> <p>Źródłem spłaty zobowiązań BGK w związku z gwarancjami udzielanymi ze środków KFG będą w pierwszej kolejności środki pieniężne w wysokości kwoty, o którą obniżono fundusz statutowy BGK, środki uwolnione z instrumentów finansowych programów operacyjnych minionej perspektywy finansowej UE, oraz ewentualna, dobrowolna partycypacja interesariuszy w dowolnym przedziale czasowym.</p>											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Dotychczasowe i przewidywane w przyszłości źródła finansowania gwarancji (KFG od 2018 r.) w mln zł (dla akcji gwarancyjnej na poziomie 9 mld zł rocznie):</p> <ul style="list-style-type: none"> – od roku 0 (2018): środki pieniężne w wysokości kwoty, o którą obniżono fundusz statutowy BGK, ok. 900 mln zł, środki z instrumentów finansowych 277,5 mln zł (środki uwolnione, niewydatkowane na pokrycie wypłat z gwarancji i kosztów) z Funduszu Gwarancyjnego POIG i środki szwajcarskie, – od roku 2024 – środki z Funduszu Gwarancyjnego POIR uwalniane w okresie kolejnych 4 lat (ok. 409 mln zł). <p>Projektowana nowelizacja ustawy będzie skutkowałą objęciem wydatków KFG zakresem stabilizującej reguły wydatkowej, co będzie miało wpływ na wydatki innych podmiotów objętych zakresem stabilizującej reguły wydatkowej.</p> <p>Dzięki projektowanej zmianie ustawy i zasileniu KFG wskazanymi powyżej środkami, a także uwzględniając opłaty prowizyjne za udzielane przez BGK ze środków KFG gwarancje, szacowane jest zmniejszenie wydatków z budżetu państwa, w stosunku do wariantu dalszego udzielania gwarancji <i>de minimis</i> (od 2018 r.) w oparciu o obowiązujące przepisy ustawy oraz o przepisy kolejnego rozporządzenia Ministra Finansów wydłużającego możliwość udzielania gwarancji <i>de minimis</i>.</p> <p>Szacunkowy rachunek przepływów BGK KFG uwzględniający ww. źródła zasilania Funduszu w latach 2018–2028 znajduje się w załączniku do OSR.</p> <p>W wierszu 13 tabeli stanowiącej omawiany załącznik zostały wskazane kwoty zmniejszenia wydatków budżetu państwa wynikające z wprowadzenia nowych rozwiązań ustawowych ustanawiających KFG.</p> <p>Dzięki zasileniu KFG środkami z funduszu statutowego BGK oraz środkami z UE, a także uwzględniając opłaty prowizyjne za udzielane ze środków KFG gwarancje, szacowane jest zmniejszenie wydatków z budżetu państwa na skutek wejścia w życie projektowanej ustawy i utworzenia KFG, w stosunku do wariantu dalszego udzielania gwarancji <i>de minimis</i> (od 2018 r.) w oparciu o obowiązujące przepisy ustawy oraz o przepisy kolejnego rozporządzenia Ministra Finansów wydłużającego możliwość udzielania gwarancji <i>de minimis</i>, łącznie w latach 2018–2028 w kwocie ok. 1,6 mld zł.</p> <p>Dla oszacowania wydatków budżetowych przyjęto konserwatywnie współczynnik szkodowości programu na poziomie 6,2%, taki jaki pierwotnie założono dla programu gwarancji <i>de minimis</i>. Należy mieć na uwadze, że rzeczywista szkodowość, choć nieznacznie wzrasta, pozostaje nadal poniżej prognozy.</p> <p>Dynamikę narastania szkodowości przyjęto według rzeczywistego tempa przyrostu wypłat</p>											

	dla programu <i>de minimis</i> . Mając na uwadze powyższe, ewentualna realizacja dodatkowych wydatków może zmniejszać przestrzeń na realizację innych wydatków objętych SRW, co implikowałoby konieczność repriorytetyzacji (ograniczenia) innych wydatków objętych zakresem reguły lub zapewnienia odpowiedniego poziomu dodatkowych dochodów w zakresie podatków lub składek na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu ESA2010.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki ¹⁾																																																											
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0/2018	1/2019	2	3	4...	10	Łącznie (0–10)																																																					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2017 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0																																																					
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	9000/ 16000	9000/ 16000	9000/ 16000	9000/ 16000	9000/ 16000	9000/ 16000	99000/ 176000																																																					
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0																																																					
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa																																																												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wygenerowanie bezpiecznej akcji kredytowej dzięki gwarancjom w kwocie 176 mld zł w ciągu 11 lat.																																																											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe																																																												
Niemierzalne		Stworzenie efektywnego mechanizmu wykorzystania środków unijnych pozostających w kraju po rozliczeniu instrumentów finansowych UE.																																																											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Szacunek środków uwolnionych z instrumentów finansowych zasilających KFG.</p> <p>Prognoza wolumenu kredytów objętych gwarancjami stanowi ekstrapolację trendu obserwowanego dla gwarancji <i>de minimis</i> w latach 2014–2016. Pierwszy rok programu (2013) nie został uwzględniony jako nie reprezentatywny, gdyż gwarancje były dostępne od marca a popyt na nie był ograniczony przez brak doświadczeń zarówno przedsiębiorców, jak i banków w zakresie korzystania z nowego instrumentu gwarancyjnego. Poniższa tabela przedstawia dane z lat 2014–2016 oraz prognozę wieloletnią. Zakłada się stabilizację popytu na gwarancje na poziomie 9 mld rocznie, co przy pokryciu ryzyka kredytowego na poziomie do 60% daje roczną kwotę gwarantowanych kredytów na poziomie ok. 16 mld zł.</p>																																																												
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Rok</th> <th>Kwota udzielonych gwarancji w mln zł</th> <th>Kwota objętych kredytów gwarancjami w mln zł</th> <th>Liczba beneficjentów – przedsiębiorców sektora MŚP otrzymujących wsparcie gwarancyjne ze środków KFG</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2014</td><td>9 654</td><td>17 424</td><td>37 058</td></tr> <tr><td>2015</td><td>8 895</td><td>15 862</td><td>24 191</td></tr> <tr><td>2016</td><td>9 185</td><td>16 117</td><td>18 399</td></tr> <tr><td>2017</td><td>9 000</td><td>16 000</td><td>18 000</td></tr> <tr><td>2018</td><td>9 000</td><td>16 000</td><td>18 000</td></tr> <tr><td>2020</td><td>9 000</td><td>16 000</td><td>18 000</td></tr> <tr><td>2021</td><td>9 000</td><td>16 000</td><td>18 000</td></tr> <tr><td>2022</td><td>9 000</td><td>16 000</td><td>18 000</td></tr> <tr><td>2023</td><td>9 000</td><td>16 000</td><td>18 000</td></tr> <tr><td>2024</td><td>9 000</td><td>16 000</td><td>18 000</td></tr> <tr><td>2025</td><td>9 000</td><td>16 000</td><td>18 000</td></tr> <tr><td>2026</td><td>9 000</td><td>16 000</td><td>18 000</td></tr> <tr><td>2027</td><td>9 000</td><td>16 000</td><td>18 000</td></tr> <tr><td>2028</td><td>9 000</td><td>16 000</td><td>18 000</td></tr> </tbody> </table>	Rok	Kwota udzielonych gwarancji w mln zł	Kwota objętych kredytów gwarancjami w mln zł	Liczba beneficjentów – przedsiębiorców sektora MŚP otrzymujących wsparcie gwarancyjne ze środków KFG	2014	9 654	17 424	37 058	2015	8 895	15 862	24 191	2016	9 185	16 117	18 399	2017	9 000	16 000	18 000	2018	9 000	16 000	18 000	2020	9 000	16 000	18 000	2021	9 000	16 000	18 000	2022	9 000	16 000	18 000	2023	9 000	16 000	18 000	2024	9 000	16 000	18 000	2025	9 000	16 000	18 000	2026	9 000	16 000	18 000	2027	9 000	16 000	18 000	2028	9 000	16 000
Rok	Kwota udzielonych gwarancji w mln zł	Kwota objętych kredytów gwarancjami w mln zł	Liczba beneficjentów – przedsiębiorców sektora MŚP otrzymujących wsparcie gwarancyjne ze środków KFG																																																										
2014	9 654	17 424	37 058																																																										
2015	8 895	15 862	24 191																																																										
2016	9 185	16 117	18 399																																																										
2017	9 000	16 000	18 000																																																										
2018	9 000	16 000	18 000																																																										
2020	9 000	16 000	18 000																																																										
2021	9 000	16 000	18 000																																																										
2022	9 000	16 000	18 000																																																										
2023	9 000	16 000	18 000																																																										
2024	9 000	16 000	18 000																																																										
2025	9 000	16 000	18 000																																																										
2026	9 000	16 000	18 000																																																										
2027	9 000	16 000	18 000																																																										
2028	9 000	16 000	18 000																																																										
Dokonywana corocznie przez BGK ewaluacja wpływu gwarancji na sektor MŚP wskazuje na istotne korzyści wynikające z corocznej akcji gwarancyjnej. Badanie przeprowadzone zostało na reprezentatywnej próbie 1804 przedsiębiorstw sektora MŚP, którym udzielono kredytu z gwarancją																																																													

¹⁾ Wartość udzielonych gwarancji/wartość kredytów udzielonych dzięki gwarancjom.

	<p>w okresie lipiec 2015 r.–czerwiec 2016 r. Dzięki tym gwarancjom:</p> <ul style="list-style-type: none"> – utworzono bądź utrzymano ok. 100 tys. miejsc pracy, – w gospodarce pojawiło się 13,7 mld zł dodatkowego kredytu, – 54% beneficjentów poprawiło a dalsze 39% utrzymało swą pozycję rynkową, – 54% beneficjentów gwarancji kredytów obrotowych dokonało inwestycji a dalsze 43% wprowadziło innowacje. <p>Należy spodziewać się podobnych efektów w kolejnych latach funkcjonowania systemu gwarancyjnego określonego znowelizowaną ustawą.</p>
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: ...

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: ...

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz: Obciążenia regulacyjne w tym informacyjne oraz sprawozdawczość BGK związania z funkcjonowaniem KFG nie będzie odbiegać istotnie od obecnych obowiązków BGK związanych z funkcjonowaniem programu gwarancji *de minimis*, proponowana regulacja ustawowa nie będzie wymagać dodatkowego zaangażowania zasobów kadrowych i materialnych BGK. Zostaną wykorzystane dotychczas używane narzędzia informatyczne z modyfikacjami. Również z opisanych wyżej powodów nie ulegną zwiększeniu obciążenia regulacyjne i obowiązki informacyjne Ministerstwa Finansów.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane przepisy powinny mieć pozytywny wpływ na rynek pracy w sektorze mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw. W latach 2013–2016 dzięki gwarancjom *de minimis* powstało bądź zostało utrzymanych ok. 100 tys. miejsc pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne: ...

- demografia
 mienie państwowe

- informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planowane jest rozpoczęcie stosowania przepisów ustawy z dniem 1 stycznia 2018 r., z tym, że do poręczeń i gwarancji udzielanych w związku z realizacją programów rządowych do dnia 30 czerwca 2018 r. stosowane będą zasady dotychczasowe.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja projektu będzie dokonywana przez dane ewidencyjne oraz coroczne badania ewaluacyjne, a najważniejsze wskaźniki ewaluacji to wartość finansowania kredytowego wygenerowanego dzięki gwarancjom, szkodowość projektu, liczba wspartych MŚP, liczba miejsc pracy stworzonych bądź utrzymanych dzięki gwarancjom.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Szacunkowy rachunek przepływów BGK KFG w latach 2018–2028.

Szacunkowy rachunek przepływów BGK KFG w latach 2018-2028

w mln zł

LP.	Lata	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Razem
1	Wpływy ogółem, w tym:	1145	142,5	61,5	57	51,3	389,2	509,5	509,5	509,5	509,5	509,5	4394
2	Zasilenie z kapitału BGK	900											900
3	Zasilenie z instrumentów UE	200	77,5					100	100	100	109		686,5
4	Oplaty prowizyjne	30	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	530
5	Odsetki od kapitału	15	15	11,5	7	1,3	0	0	0	0	0	0	49,8
6	Dopłata z budżetu państwa						339,2	359,5	359,5	359,5	350,5	459,5	2227,7
7	Wydatki ogółem, w tym:	9,5	74,5	336	407,5	509,5	509,5	509,5	509,5	509,5	509,5	509,5	4394
8	Wyплаты gwarancji	5	70	330	400	500	500	500	500	500	500	500	4305
9	Koszty operacyjne	4,5	4,5	6	7,5	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5	89
10	Saldo	1135,5	68	-274,5	-350,5	-458,2	-120,3	0	0	0	0	0	
11	Saldo BGK KFG narastająco	1135,5	1203,5	929	578,5	120,3	0	0	0	0	0	0	
12	Wydatki ogółem minus opłaty prowizyjne*	0	4	286	357,5	459,5	459,5	459,5	459,5	459,5	459,5	459,5	3864
13	Zmniejszenie wydatków budżetu państwa (wiersz 6 minus wiersz 12) **	0	-4	-286	-357,5	-459,5	-120,3	-100	-100	-100	-109	0	-1636,3

* tyle wyniosłyby szacowane wydatki budżetu przy założeniu dalszego udzielania gwarancji *de minimis* (od 2018 r.) w oparciu o obowiązujące przepisy ustawy i przy założeniu kolejnego wydłużenia rozporządzenia Ministra Finansów określającego udzielanie gwarancji *de minimis*; w 2018 r. ze względu na nadwyżkę opłat prowizyjnych nad wydatkami ogółem (w kwocie 20,5 mln zł) nie byłoby wydatku budżetowego, a nadwyżka ta zostałaby skonsumowana w 2019 r., pomniejszając wydatek budżetowy tego roku

** tyle wynosić będzie szacowane zmniejszenie wydatków budżetowych przez projektowaną zmianę ustawy i utworzenie KFG zamiast dalszego udzielania gwarancji *de minimis* (od 2018 r.) w oparciu o obowiązujące przepisy ustawy i przy założeniu kolejnego wydłużenia rozporządzenia Ministra Finansów określającego udzielanie gwarancji *de minimis*

RAPORT Z KONSULTACJI

Projekt, w ramach konsultacji publicznych, został skierowany do:

- reprezentatywnych organizacji pracodawców, w tym: Związku Pracodawców Business Centre Club, Konfederacji „Lewiatan”, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej i Związku Rzemiosła Polskiego,
- innych podmiotów, w tym: Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK), Związku Banków Polskich (ZBP), Krajowego Stowarzyszenia Funduszy Poręczeniowych, Krajowej Grupy Poręczeniowej, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Uwagi zostały zgłoszone przez Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Gostyniu, ZBP oraz BGK. Uwaga Samorządowego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Gostyniu oraz część uwag ZBP zostały uwzględnione. Odnośnie zaś do niektórych uwag przedstawionych przez ZBP, mających przede wszystkim charakter wątpliwości i pytań, przekazano stosowne wyjaśnienia. Projekt jest również uzgodniony z BGK. Jedynie w odniesieniu do jednej uwagi przekazano Bankowi negatywne stanowisko Ministra Rozwoju i Finansów.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia, w przypadkach określonych w obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przepisach Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. z 2017 r., poz. 248), projekt został udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego - Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. W trybie ww. przepisów żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUe.920.1132.2017/9/hm

dot.: RM-10-134-17 z 12.10.2017 r.

Warszawa, 16 października 2017 r.

RM-90422-2017

KPRM

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz niektórych innych ustaw, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Jacek Czaputowicz
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:

Kancelaria Prezydenta
Pan Mateusz Morawiecki, Minister
Departament Rady Ministrów
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Rozwoju i Finansów
wpłynęło 18-10-2017

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia

w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy *de minimis*
w formie gwarancji spłaty kredytów

Na podstawie art. 34a ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2015 r. poz. 1052 i 1854, z 2016 r. poz. 2260 oraz z 2017 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki oraz tryb udzielania pomocy *de minimis*, w formie gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach rządowego programu poręczeniowo-gwarancyjnego, o którym mowa w art. 34a ust. 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.

2. Pomoc jest udzielana jako pomoc *de minimis*, zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem Komisji”.

§ 2. Pomoc *de minimis* podlega kumulacji z inną pomocą zgodnie z art. 5 rozporządzenia Komisji.

§ 3. Pomoc *de minimis* może zostać udzielona po spełnieniu warunku, o którym mowa w art. 4 ust. 6 lit. a rozporządzenia Komisji.

§ 4. 1. Łączna wartość pomocy *de minimis* udzielonej jednemu przedsiębiorcy, w rozumieniu art. 2 ust. 2 rozporządzenia Komisji, wyrażona za pomocą ekwiwalentu dotacji brutto, nie może przekroczyć w bieżącym roku oraz dwóch poprzedzających go latach podatkowych równowartości 200 000 euro, a w sektorze drogowego transportu towarów 100 000 euro.

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

2. Ekwiwalent dotacji brutto oblicza się w sposób określony w art. 4 ust. 6 lit. b rozporządzenia Komisji lub w oparciu o metodę zatwierdzoną przez Komisję Europejską, zgodnie z art. 4 ust. 6 lit. d rozporządzenia Komisji.

§ 5. 1. Pomoc *de minimis* jest udzielana mikroprzedsiębiorcom oraz małym lub średnim przedsiębiorcom w formie udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego gwarancji spłaty kredytów.

2. Gwarancja obejmuje nie więcej niż 60% kwoty kredytu.

3. Gwarancja może obejmować kredyty wchodzące w skład portfela kredytów, stanowiącego zbiór pojedynczych kredytów, dla którego łączną kwotę limitu gwarancji udzielanych na określony czas określa umowa zawarta pomiędzy Bankiem Gospodarstwa Krajowego a bankiem kredytodawcą.

§ 6. 1. Gwarancja jest udzielana na wniosek mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy składany do banku kredytodawcy.

2. Wniosek o udzielenie gwarancji zawiera informacje, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. poz. 404, z późn. zm.).

3. Do wniosku o udzielenie gwarancji dołącza się zaświadczenia albo oświadczenia, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

4. Zabezpieczenie udzielonej gwarancji stanowi weksel własny in blanco wystawiony przez mikroprzedsiębiorcę, małego lub średniego przedsiębiorcę na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego.

5. Dniem udzielenia pomocy *de minimis* jest dzień udzielenia gwarancji.

§ 7. Rozporządzenie stosuje się do dnia 30 czerwca 2021 r.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2018 r.

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy *de minimis* w formie gwarancji spłaty kredytów stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 34a ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2015 r. poz. 1052 i 1854, z 2016 r. poz. 2260 oraz z 2017 r. poz. ...), zwanej dalej „ustawą o poręczeniach i gwarancjach”.

Zgodnie z ww. przepisem, minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki oraz tryb udzielania pomocy *de minimis*, w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, o których mowa w art. 34a ust. 1 ustawy o poręczeniach i gwarancjach, w formie poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego („BGK”), uwzględniając konieczność realizacji celów określonych w programach rządowych oraz efektywnego i skutecznego wykorzystania pomocy, a także zapewnienia przejrzystości jej udzielania i zgodności z rynkiem wewnętrznym.

Rządowe programy poręczeniowo-gwarancyjne, o których mowa powyżej, obejmują w szczególności projekty:

- 1) realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej,
- 2) infrastrukturalne,
- 3) związane z rozwojem sektora mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców – w tym realizowane z wykorzystaniem środków publicznych.

Na podstawie art. 34a ust. 4 ustawy o poręczeniach i gwarancjach BGK może udzielać, w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*.

Zgodnie z obowiązującymi w Unii Europejskiej przepisami, działaniem determinującym możliwość udzielania przez BGK pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* w formie gwarancji lub poręczeń jest przygotowanie programu pomocowego.

Ponadto, zgodnie z art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1808 i 1948), ilekroć w tej ustawie jest mowa o programie pomocowym, należy przez to rozumieć akt normatywny

spełniający przesłanki, o których mowa w art. 1 lit. d rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz. Urz. WE L 83 z 27.03.1999). Program pomocowy powinien mieć zatem formę wskazanego w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej aktu normatywnego, tj. np. rozporządzenia.

Jednocześnie niniejsze rozporządzenie stanowić będzie program pomocowy przewidujący udzielanie pomocy, której nie dotyczy obowiązek notyfikacji Komisji Europejskiej. Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, projekt programu pomocowego przewidujący udzielanie pomocy *de minimis* podlega wyłącznie zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Należy również podkreślić, iż od 1 stycznia 2014 r. funkcjonuje rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1), które obowiązuje bezpośrednio we wszystkich Państwach Członkowskich Unii Europejskiej w okresie nowej perspektywy finansowej tj. od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2020 r., zwane dalej „rozporządzeniem Komisji”.

Od początku funkcjonowania formy wsparcia przewidzianej w kolejnych rozporządzeniach Ministra Finansów w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy *de minimis* w formie gwarancji spłaty kredytów oraz w programie „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”, przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 19 maja 2009 r., a następnie zmienionego 25 listopada 2011 r., 14 lutego 2013 r., 21 października 2013 r. oraz 12 czerwca 2015 r., zwanego dalej „Programem Wspierania Przedsiębiorczości”, BGK udzielił do dnia 31 sierpnia 2017 r. gwarancji *de minimis* na kwotę 41,578 mld zł, co umożliwiło uruchomienie akcji kredytowej dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców na kwotę 73,837 mld zł. Z gwarancji *de minimis* skorzystało już 129 128 przedsiębiorców.

Mając na względzie powodzenie dotychczasowej akcji gwarancyjnej i wolę udzielania wsparcia mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom, wyrażoną przede wszystkim w Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), przyjętej uchwałą Rady Ministrów z 14 lutego 2017 r. (dalej „SOR”), planowane jest kontynuowanie do końca 2020 r., czyli do końca aktualnej perspektywy finansowej Unii

Europejskiej, udzielania przez BGK pomocy *de minimis* w formie gwarancji spłaty kredytów obrotowych i inwestycyjnych.

Zgodnie z § 1 ust. 1 projektu rozporządzenie określa szczegółowe warunki oraz tryb udzielania pomocy *de minimis*, w formie gwarancji BGK w ramach rządowego programu poręczeniowo-gwarancyjnego.

W § 1 ust. 2 nowelizacji sprecyzowano natomiast, iż określona w projekcie rozporządzenia pomoc *de minimis* jest udzielana zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji.

Pomoc *de minimis* udzielana w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych podlegać będzie sumowaniu z każdą inną pomocą oraz pomocą z budżetu Unii Europejskiej udzielaną przedsiębiorcy, niezależnie od jej formy i źródła. Nie będzie mogła przekroczyć dopuszczalnej intensywności pomocy, określonej w przepisach mających zastosowanie przy udzielaniu pomocy innej niż pomoc *de minimis* (§ 2 projektu).

Na podstawie z § 3 projektu rozporządzenia, pomoc *de minimis* może zostać udzielona po spełnieniu warunku przejrzystości, o którym mowa w art. 4 ust. 6 lit. a rozporządzenia Komisji.

Zgodnie z § 4 ust. 1 projektu łączna wartość pomocy *de minimis* dla jednego podmiotu, wyrażona za pomocą ekwiwalentu dotacji brutto, nie będzie mogła przekroczyć 200 000 euro w okresie 3 lat podatkowych, natomiast w sektorze drogowego transportu towarów 100 000 euro. Przyjęcie takiego ograniczenia kwotowego wynika z art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji. Jednocześnie rozporządzenie Komisji stosuje się jedynie do pomocy przejrzystej, tj. takiej, w przypadku której możliwe jest wcześniejsze dokładne obliczenie ekwiwalentu dotacji brutto bez konieczności przeprowadzenia oceny ryzyka. Pomoc w formie gwarancji uznaje się za przejrzystą (art. 4 ust. 6 rozporządzenia Komisji), jeżeli m.in. gwarancja nie przekracza 80% wartości pożyczki bazowej oraz gwarantowana kwota wynosi 1 500 000 EUR (lub w przypadku przedsiębiorstw zajmujących się drogowym transportem towarów – 750 000 EUR) i czas trwania gwarancji wynosi 5 lat, albo gwarantowana kwota wynosi 750 000 EUR (lub w przypadku przedsiębiorstw zajmujących się drogowym transportem towarów – 375 000 EUR) i czas trwania gwarancji wynosi 10 lat.

Zgodnie z § 5 projektu rozporządzenia pomoc *de minimis* jest udzielana na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w formie udzielanych przez BGK

gwarancji spłaty kredytów. Gwarancją może być objęte nie więcej niż 60% kredytu. Ponadto gwarancja BGK będzie mogła obejmować kredyty wchodzące w skład portfela kredytów, stanowiącego zbiór pojedynczych kredytów. Łączną kwotę limitu udzielanych na określony czas gwarancji dla ww. zbioru, określi umowa między BGK a bankiem kredytodawcą.

Zgodnie z § 6 ust. 1 projektu rozporządzenia pomoc *de minimis* będzie udzielana na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, na ich wniosek składany do banku kredytodawcy. Wniosek o udzielenie gwarancji zawiera informacje wskazane w art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (§ 6 ust. 2 projektu). Dołącza się do niego także zaświadczenia albo oświadczenia, o których mowa w pkt 1 ww. przepisu ustawy (§ 6 ust. 3 projektu).

Zabezpieczeniem udzielonej gwarancji będzie, wystawiony na rzecz BGK, przez mikroprzedsiębiorcę, małego lub średniego przedsiębiorcę, weksel własny in blanco (§ 6 ust. 4 projektu).

Dniem udzielenia pomocy *de minimis* będzie dzień udzielenia gwarancji (§ 6 ust. 5 projektu).

W § 7 projektu zaproponowano, aby rozporządzenie było stosowane do dnia 30 czerwca 2021 r. Termin ten jest skorelowany z terminem zakończenia aktualnej perspektywy finansowej UE, a także obowiązywaniem rozporządzenia Komisji, które to zdarzenia, w przypadku przedłużenia działania programu wspierania przedsiębiorców gwarancjami *de minimis* udzielanymi przez BGK, implikowały będą konieczność wydania nowego rozporządzenia.

Termin wejścia nowelizacji w życie został określony w § 8 projektu jako 1 lipca 2018 r. Do tego czasu, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...) do poręczeń i gwarancji udzielanych przez BGK w związku z realizacją programów rządowych od dnia wejścia w życie tej ustawy do dnia 30 czerwca 2018 r. stosuje się przepisy dotychczasowe.

Biorąc pod uwagę konieczność pokrywania przez BGK ryzyka działalności bankowej ponoszonego w związku z realizacją programów rządowych polegających na udzielaniu poręczeń i gwarancji, ostatnią nowelizacją ustawy potwierdzono dotychczas funkcjonujące rozwiązanie, iż minister właściwy do spraw finansów publicznych jest zobowiązany do

przekazywania środków na zwiększenie funduszu statutowego Banku, z uwzględnieniem konieczności pokrycia przez Bank takiego ryzyka (art. 34e ustawy).

Należy również zauważyć, iż dla gwarancji udzielanych w ramach programów pomocy *de minimis* nie jest wymagane, zgodnie z Obwieszczeniem Komisji z dnia 20 czerwca 2008 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz. Urz. WE C 155/10 z 20.6.2008), samofinansowanie się programu gwarancyjnego poprzez zastosowanie wynagrodzenia odpowiadającego stawkom rynkowym, które m.in. pokrywają ryzyko związane z udzieleniem gwarancji.

Ostatnią nowelizacją ustawy o poręczeniach i gwarancjach (ustawa z dnia ... o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...) wprowadzono nowy model finansowania kosztów i wydatków związanych z udzielaniem przez BGK m.in. gwarancji *de minimis*, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, a mianowicie zamiast budżetowego finansowania całości wydatków i kosztów z tytułu udzielonych gwarancji stanowiących pomoc *de minimis* stworzony został montaż finansowy środków uwolnionych z instrumentów finansowych programów operacyjnych szczebla centralnego obecnej i minionej perspektywy finansowej Unii Europejskiej, środków realokowanych z kapitałów BGK oraz ewentualnej, dobrowolnej partycypacji interesariuszy w dowolnym przedziale czasowym. Środki te są gromadzone w utworzonym ww. nowelizacją Krajowym Funduszu Gwarancyjnym (KFG) w BGK.

Ponadto jednym ze źródeł zasilania KFG, o charakterze uzupełniającym i płynnościowym, pozostał nadal budżet państwa. Jednakże środki z budżetu państwa przekazywane są przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów i wydatków związanych m.in. z udzielanymi gwarancjami *de minimis*, o ile nie znajdują one pokrycia w innych środkach zgromadzonych na KFG.

Warunki i terminy przekazywania środków budżetowych oraz szczegółowe warunki i tryb udzielania gwarancji, a także warunki i tryb pobierania opłat prowizyjnych z tytułu udzielonych gwarancji, na podstawie art. 34c ust. 2 ustawy o poręczeniach i gwarancjach, określa umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a BGK.

W związku z powyższym oraz w związku z art. 50 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.), projektodawca przewiduje, że wydanie rozporządzenia będzie miało wpływ na sektor finansów publicznych.

Zgodnie z powyższym, szacuje się, że przy założeniu udzielenia gwarancji *de minimis* w łącznej wysokości ok. 94 500 mln zł, potencjalne wydatki budżetowe na pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem gwarancji mogą wynieść ok. 2 226 mln zł.

Jednakże należy podkreślić, iż ewentualne maksymalne wydatki budżetowe w poszczególnych latach, związane z przekazywaniem BGK środków na pokrycie kosztów i wydatków w związku z udzielanymi gwarancjami, będą wypadkową wielu zmiennych, których jednoznaczne ustalenie jest na dzień dzisiejszy trudne.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), dlatego też projekt nie podlega procedurze notyfikacji.

Nie zachodzi konieczność przedstawienia projektowanego rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, zgodnie z przepisami uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204).

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt aktu normatywnego jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zakres regulacji nie podlega harmonizacji z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy <i>de minimis</i> w formie gwarancji spłaty kredytów</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Nowak, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Małgorzata Gać, Naczelnik Wydziału Udzielania Gwarancji i Poręczeń oraz Windykacji w Departamencie Gwarancji i Poręczeń Ministerstwa Finansów, tel. 022 694 3576 malgorzata.gac@mf.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia: 13.10.2017 r.</p> <p>Źródło: Ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2015 r. poz. 1052 i 1854 oraz z 2016 r. poz. 2260).</p> <p>Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i>.</p> <p>Nr w wykazie prac:</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przedsiębiorcy z sektora mikroprzedsiębiorców oraz małych lub średnich przedsiębiorców („MŚP”) zmagają się z typowymi trudnościami, występującymi w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej, których przyczyną jest niedobór środków finansowych bądź ograniczony do nich dostęp, co niekorzystnie odbija się na skłonności do inwestycji, utrzymaniu płynności (realizacja bieżących płatności), planach zwiększenia zatrudnienia, czy podniesienia płac. Sektor ten charakteryzuje większa wrażliwość na wpływ czynników zewnętrznych niż duże firmy, co przekłada się m.in. na większe problemy z utrzymaniem płynności i niską aktywność inwestycyjną, przy jednocześnie wyższych kosztach pozyskania kredytowania z banków.

W rezultacie takie warunki wstrzymują potrzebne inwestycje, powodują zatory płatnicze, narażają na spadek konkurencyjności i spowalniają wzrost sektora MŚP.

Odpowiedzią Rządu na powyższe uwarunkowania było stworzenie instrumentu wsparcia ułatwiającego podmiotom gospodarczym dostęp do kapitału krótko i długoterminowego finansującego ich rozwój w okresie spowolnienia gospodarczego, w szczególności do czasu uruchomienia środków w ramach nowej perspektywy finansowej. Dzięki zastosowaniu formuły portfelowej banki kredytujące bez zbędnych formalności zabezpieczają ryzyko udzielanych dla MŚP kredytów. Wdrożenie tego instrumentu w formule pomocy *de minimis* pozwoliło na zaoferowanie go przedsiębiorcom początkowo (2013 r.) nieodpłatnie, następnie za stawkę prowizyjną 0,5%. Potrzebę wspomnianego instrumentu udowadnia skala jego wykorzystania. Od początku realizacji programu rządowego „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji BGK”, do końca sierpnia 2017 r. Bank Gospodarstwa Krajowego („BGK”) udzielił gwarancji *de minimis* na łączną kwotę 41,578 mld zł. Dzięki gwarancji *de minimis*, banki udzieliły kredyty o łącznej wartości 73,837 mld zł. Z programu gwarancji *de minimis* skorzystało w tym okresie 129 128 przedsiębiorców.

Program gwarancji *de minimis* jest zgodny z celami Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jako narzędzie wsparcia potrzeb rozwojowych sektora MŚP mobilizujące kapitał prywatny i ułatwiające dostęp MŚP do finansowania kredytem bankowym, sprzyja też utrzymaniu oraz powstawaniu miejsc pracy. Pozytywne skutki udzielanych gwarancji potwierdza raport pt. Efekty „Programu gwarancji *de minimis*” realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego 2016 (opracowanie BGK). Utworzono bądź utrzymano ok. 100 tys. miejsc pracy – w gospodarce pojawiło się 13,7 mld zł dodatkowego kredytu, 54% beneficjentów poprawiło a dalsze 39% utrzymało swą pozycję rynkową, 54% beneficjentów gwarancji kredytów obrotowych dokonało inwestycji a dalsze 43% wprowadziło innowacje.

Nowelizacja ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne zawierająca także zmiany innych ustaw wprowadza nowy model finansowania poręczeń i gwarancji dla MŚP stanowiących pomoc publiczną lub pomoc *de minimis* udzielanych przez BGK. W Banku tym zostaje utworzony Krajowy Fundusz Gwarancyjny stanowiący źródło pokrywania kosztów i wydatków związanych z udzielanymi poręczeniami i gwarancjami. Delegacja dla ministra właściwego ds. finansów publicznych upoważnia do wydania rozporządzenia określającego szczegółowe warunki oraz tryb udzielania w ramach programów rządowych w formie poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego pomocy publicznej, pomocy *de minimis*.

Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa	0	0	0	0	0	335	360	360	360	351	460	2226	
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa	0	0	0	0	0	335	360	360	360	351	460	2226	
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	Krajowy Fundusz Gwarancyjny, budżet państwa począwszy od roku 2023
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Przepisami ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne minister właściwy do spraw finansów publicznych został zobowiązany do przekazywania na zasilenie KFG środków budżetowych w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów i wydatków, o których mowa w ust. 2, i które nie znajdują pokrycia w pozabudżetowych źródłach zasilania Funduszu.</p> <p>Wskazane powyżej wydatki z budżetu państwa mają na celu zapewnienie pełnego sfinansowania obciążeń BGK związanych z udzielaniem przez BGK gwarancji w ramach pomocy <i>de minimis</i>.</p> <p>Nowy system finansowania będzie funkcjonował od połowy 2018 r. Wydatki budżetowe pojawiają się od 2023 r. po wyczerpaniu pozabudżetowych źródeł finansowania.</p> <p>Wszelkie koszty, związane z przyjęciem proponowanych rozwiązań, powodujące zmniejszenie wydatków budżetu państwa, w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów, zostaną sfinansowane w ramach limitu wydatków określonego w ustawie budżetowej na dany rok, we właściwej części budżetowej, bez konieczności wyasygnowania dodatkowych środków ponad limit dysponenta. Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych powodujących zmniejszenie dochodów w budżecie państwa, w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	4	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2015/2016 r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw: udzielone gwarancje/ gwarantowane kredyty	4500/ 8000	9000/ 16000	9000/ 16000	9000/ 16000	9000/ 16000	9000/ 16000	94500/168000	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele								

	oraz gospodarstwa domowe					
Niemierzalne		Upowszechnienie zwrotnych instrumentów wsparcia.				
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Kwoty udzielanych gwarancji <i>de minimis</i> w poszczególnych latach prezentuje poniższa tabela:					
	w mld zł					
	2013	2014	2015	2016	2017 (plan)	Razem 2013–2017
	7,00	9,65	8,90	9,36	9,00	43,91
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu						
☒ nie dotyczy						
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy		
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy		
Komentarz: Zakres informacji i dokumentów przedkładanych wraz z wnioskiem o udzielenie przez BGK gwarancji w ramach pomocy <i>de minimis</i> jest określony przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1808 i 1948) oraz aktów wykonawczych do tej ustawy. Zgodnie z § 6 ust. 2 zmienianego rozporządzenia, wniosek o udzielenie gwarancji, zawiera informacje wskazane w art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Dołącza się do niego także zaświadczenia albo oświadczenia, o których mowa w pkt 1 ww. przepisu (§ 6 ust. 3 zmienianego rozporządzenia).						
9. Wpływ na rynek pracy						
Projektowane przepisy powinny mieć pozytywny wpływ na rynek pracy w sektorze MŚP.						
10. Wpływ na pozostałe obszary						
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: sektor MŚP		☐ demografia ☐ mienie państwowe		☐ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu	Projektowane przepisy powinny mieć pozytywny wpływ na bieżącą sytuację finansową oraz na rozwój firm w sektorze MŚP.					
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego						
Przepisy rozporządzenia stosuje się od dnia 30 czerwca 2018 r.						
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?						
Liczba przedsiębiorców, którym udzielone zostało wsparcie w formie gwarancji <i>de minimis</i> , kwoty udzielonych gwarancji <i>de minimis</i> , kwoty udzielonych przez banki kredytów z gwarancjami <i>de minimis</i> , poniesione przez Skarb Państwa wydatki związane z udzielaniem przez BGK gwarancji <i>de minimis</i> – w okresach rocznych wg stanu na koniec 2014 r., 2015 r., 2016 r., 2017 r. i kolejnych latach.						
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)						
Raport: Efekty „Programu gwarancji <i>de minimis</i> ” realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego 2016, BGK, listopad 2016 r.						